

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobce: **V. S.**, nar. X, evidenční číslo ..., státní příslušnost X, hlášený k pobytu na adrese Pobytové středisko MV ČR, Rudé armády 1000, 517 41 Kostelec nad Orlicí, t. č. na adrese X, zastoupený Mgr. Martinou Řehořovou, advokátkou se sídlem Československé armády 287/19, 503 03 Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 9. 2015, č. j. OAM-574/ZA-ZA05-P16-2015, ve věci mezinárodní ochrany, **t a k t o :**

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

I. **Předmět řízení**

Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Hradci Králové dne 16. 9. 2015 domáhal přezkoumání a zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Z obsahu žalobou napadeného rozhodnutí plyne, že žalobce podal dne 26. 6. 2015 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, v níž uvedl, že v České republice (dále jen ČR) pobýval již od roku 2004 do 29. 4. 2015, vykonával zde zednické práce. V letech 2004 až 2010 Ukrajinu 1 až 3 x ročně navštěvoval. Naposledy z vlasti vycestoval v červenci 2010, měl české pracovní vízum. V dubnu 2015 zde obdržel správní vyhoštění. O mezinárodní ochranu žádá proto, že nechce jet domů a účastnit se bojů. Nesouhlasí s politikou současné ukrajinské vlády ohledně vedení války v Doněcké a Luhanské oblasti. Opakovaně obdržel předvolání do armády, nechce zemřít a zabít jiné lidi. Na Ukrajinu se vrátit nechce, chtěl by žít v ČR, založit zde rodinu a být užitečný společnosti.

Žalovaný se po nastínění skutkového stavu věci následně v žalobou napadeném rozhodnutí zabýval důvody pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu, důvody pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 13 zákona o azylu, důvody pro udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu, důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu a konečně i důvody pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 14b zákona o azylu. Při svém rozhodování žalovaný vycházel z výpovědí žalobce a informací, které žalovaný shromáždil v průběhu správního řízení o situaci na Ukrajině, zejména ve vztahu k situaci politické a bezpečnostní a stavu dodržování lidských práv. Po uvedeném zhodnocení dospěl k závěru, že zde není dán žádný z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jak jsou předvídány výše citovanými ustanoveními zákona o azylu, neboť důvody, pro které žalobce požádal o mezinárodní ochranu, jsou legalizace jeho pobytu na území České republiky a snaha vyhnout se nástupu do ukrajinské armády.

I. Obsah žaloby

Žalobce v žalobě namítal, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany byl zkrácen na svých právech. Uvedl, že správní orgán nesprávně posoudil otázku, zda mu v případě návratu do vlasti hrozí nějaké nebezpečí, které by bylo zaviněno mezinárodním konfliktem či vnitřním ozbrojeným konfliktem. V případě návratu zpět na Ukrajinu se obává odvodu do armády. Situace v jeho vlasti je nejistá, v některých částech ji považuje za ozbrojený konflikt. Správní orgán však smetl jeho obavy ze stolu s odůvodněním, že se vyhýbá vojenské povinnosti. S takovým závěrem nesouhlasí, na Ukrajinu se nechce vrátit z důvodu obavy o život, nechce ho nasazovat pro nic za nic, svou účast v armádě nepovažuje za přínosnou. V důvodech skutkových odkázal na svoji žádost o udělení mezinárodní ochrany, protokol o pohovoru a celý spisový materiál vztahující se k jeho žádosti. Napadené rozhodnutí považuje za nezákonné a vadné, navrhl proto, aby jej soud zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V doplnění žaloby prostřednictvím soudem ustanovené zástupkyně žalobce namítá porušení ustanovení § 2, § 50, a § 68 odst. 3, zákona č. 500/2004 Sb., správní řád žalovaným, neboť porušil zásady dobré správy, nevypořádal se všemi okolnostmi, které v řízení vyšly najevo a nevzal na vědomí všechny žalobcem tvrzené skutečnosti, v dostatečné míře neuvedl podstatné důvody a podklady pro své rozhodnutí a jak se vypořádal s některými námitkami žalobce a s jeho vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Žalobce má za to, že v jeho případě jsou dány důvody pro udělení humanitárního azylu. Z vlasti původně odešel z důvodu

našetření finančních prostředků na rekonstrukci shořelého domu, kdy se hodlal vrátit do země původu. Za současné situace reálného válečného konfliktu se návratu do vlasti obává. Ve správním řízení uvedl, že se současnou vládou na Ukrajině nesouhlasí, nechce být odveden do tamní armády. Dovolává se aplikace § 14 zákona o azylu, a to z důvodu odůvodněného strachu o život. Výše uvedené je pak podpořeno probíhajícím bojem na Ukrajině, který přerostl do občanské války. Dále žalobce namítá, že podklady pro rozhodnutí opatřené žalovaným jsou mnohdy zastaralé (rok a více) a nereagují na rychlý vývoj situace jak po vojenské, tak i po politické stránce. Setrval na zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.

II. Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žaloby, s níž nesouhlasí, odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce, použité informace o zemi původu a na vlastní rozhodnutí, na jehož správnosti setrval.

Zopakoval stěžejní důvody, na kterých stojí přezkoumávané rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany žalobci. Uvedl, že neochota žalobce nastoupit do armády nebo snaha vyhnout se nástupu do armády není sama o sobě důvodem k udělení mezinárodní ochrany, zejména pokud povinnost jí nastoupit se týká všech obyvatel země bez ohledu na jejich rasu, národnost, náboženství či politické přesvědčení. Branná povinnost je zcela legitimní občanskou povinností i podle mezinárodních úmluv. Samotná povinnost každého občana Ukrajiny, včetně žalobce, účastnit se základní vojenské služby nebo v rámci mobilizace dalšího výcviku či dokonce bojových operací, nemůže být chápána jako pronásledování jednotlivců ze strany ukrajinských státních orgánů, a to ani v případě následného nasazení vojáků do konfliktních oblastí. Žalobcem sdělené obavy v tomto směru ani jeho touhu žít v ČR, nelze důvodům pro udělení mezinárodní ochrany podřadit. Žalovaný odkázal žalobce na využití institutů zákona o pobytu cizinců na území ČR, na jehož základě pobýval v ČR v letech 2004 – 2014. Žalovaný připustil, že bezpečnostní situace na jihovýchodě Ukrajiny je aktuálně složitá, nelze však hovořit o tom, že by na Ukrajině v současnosti probíhal vnitřní ozbrojený konflikt. Konstatoval, že žalobce pochází ze Zakarpatské oblasti na západu země, a není důvod, proč by se měl v případě návratu do vlasti vracet právě do některé z problematických oblastí, když jeho oblasti se zmíněná zhoršená bezpečnostní situace netýká.

III. Skutkové a právní závěry krajského soudu

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Projednal žalobu bez nařízení jednání za výslovného souhlasu žalobce i žalovaného v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s.

Soud v řízení zkonstatoval obsah správního spisu, z něhož se podává, že dne 26. 6. 2015 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR, stejného dne s ním byl proveden pohovor k podané žádosti. Žalobce uvedl, že je ukrajinské národnosti a státní příslušnosti, on ani nikdo z jeho rodiny není a nebyl členem

žádné politické strany ani jiné organizace. Nebylo a není proti němu vedeno trestní stíhání. Vojenskou službu vykonal v letech 2001-2003. Je svobodný, na Ukrajině naposledy žil ve městě Kamjanske v Zakarpatské oblasti. Na Ukrajině dále žijí jeho rodiče a dva sourozenci. Další dva sourozenci žijí v ČR a mají zde udělený trvalý pobyt. V ČR žalobce pobýval od roku 2004 do 29. 4. 2015, vykonával různé zednické práce. Uvedl, že na Ukrajině jim shořel dům, na jeho opravu neměli peníze, proto žalobce přijel do ČR, aby zde vydělal peníze. V letech 2004 až 2010 Ukrajinu 1 až 3 x ročně navštěvoval. Naposledy z vlasti vycestoval v červenci 2010, měl české pracovní vízum. Dále objasnil, že při cestě na Ukrajinu byl dne 29. 4. 2015 na Slovensku zadržen, neměl doklady. Aby nebyl vyhoštěn, požádal na Slovensku o azyl, v rámci Dublinského řízení byl dne 19. 6. 2015 vrácen do ČR. O mezinárodní ochranu žádá proto, že nechce jet domů a účastnit se bojů. Nesouhlasí s politikou současné ukrajinské vlády ohledně vedení války v Doněcké a Luhanské oblasti. Opakovaně obdržel předvolání do armády, nechce zemřít a zabíjet jiné lidi. Na Ukrajinu se vrátit nechce, není tam práce, ceny potravin jsou vysoké, u matky a z jejího důchodu žít nemůže. Chtěl by žít v ČR a pracovat zde jako dříve, založit rodinu a být užitečný společnosti. Svůj zdravotní stav označil za dobrý. V průběhu pohovoru podrobněji popsal, jak a kde na území ČR bydlel a pracoval (měl dlouhodobý pobyt, který si dvakrát prodloužil). Poté ztratil pas, na ambasádě v Praze požádal o nový pas, situace se zkomplikovala. Nepožádal včas o prodloužení pobytu a od policie se dozvěděl, že má pobyt zrušený. Následně mu policie dala výjezdní příkaz a vydala rozhodnutí o zákazu pobytu na dva roky. Uvedl, že na Ukrajinu se vrátit nechce, nechce jít do války. Matka mu sdělila, že mu ve vlasti bylo doručeno pět povolávacích rozkazů, jejím prostřednictvím. Matka vojenské správě napsala, že žalobce je v zahraničí, v ČR, přesto mu rozkazy přinášeli. Žalobce uvedl, že za to, že je v ČR, nepřevzal si předvolání a nedostavil se na vojenskou správu, mu hrozí pětileté vězení. Nástupu vojenské služby se vyhýbá, protože nechce zabíjet a ani sám nechce zemřít. Na Ukrajině nefungují a nedodržují se zákony. Nesouhlasí s ukrajinskou politikou. Nikdy veřejně své politické názory a nesouhlas se současnou politikou neprojevil. Chtěl by zůstat a žít v ČR, založit zde rodinu, pracovat a být užitečný společnosti.

Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Při posouzení žádosti žalobce žalovaný konkrétně vycházel ze Zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 1. 6. 2015, Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) ze dne 15. 1. 2015, Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině – aktualizace č. 2, Zprávy Freedom House ze dne 28. 1. 2015, Výroční zprávy Human Rights Watch 2015 – Ukrajina ze dne 29. 1. 2015, Výroční zprávy Amnesty International 2014/2015 Ukrajina ze dne 25. 2. 2015, Informací MZV ČR č. j. 98848/2015-LPTP ze dne 21. 5. 2015 a č. j. 101712/2015/LPTP ze dne 9. 7. 2015, informací Cizineckého informačního systému (CIS) o předchozím pobytu žalobce na území ČR. Žalovaný zohlednil i žalobcem doložená potvrzení o jeho žádosti o vystavení nového cestovního dokladu, potvrzení o ohlášení ztráty dokladu, fotokopie původních dokladů a další, které jsou citovány na str. 3 a 4 napadeného rozhodnutí a založeny ve správním spise. Žalobce nevyužil možnosti dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu seznámit se s uvedenými informacemi či navrhnout další podklady pro rozhodnutí.

Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že **žaloba n e n í**

důvodná.

Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobce podrobně zabýval, posuzoval jeho azylový příběh na základě výpovědí žalobce učiněných v řízení o mezinárodní ochraně a na základě výše uvedených informací o zemi původu, které soud považuje za transparentní, pocházející z vícero nezávislých informačních zdrojů, a proto je lze považovat za objektivní a přiměřeně aktuální. Žalobní námitku, že žalovaný „v dostatečné míře neuvedl podstatné důvody a podklady pro své rozhodnutí a jak se vypořádal s některými námitkami žalobce a s jeho vyjádřením k podkladům rozhodnutí“, soud shledává nedůvodnou. Na straně 4 a 7 napadeného rozhodnutí jsou všechny podkladové zprávy, založené ve správním spise, vyjmenovány. Žalobci bylo umožněno (v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu) se s nimi dne 18. 8. 2015 seznámit, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady pro rozhodnutí či vznést námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Žalobce této možnosti nevyužil a v daný termín se nedostavil (ač mu bylo řádně doručeno). Nemůže pak v žalobě úspěšně namítat, že se žalovaný nevypořádal s jeho vyjádřením k podkladům k rozhodnutí, když žádné ústní ani písemné vyjádření nepodal a neučinil.

Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že správní řízení netrpí vytýkanými vadami, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Výčet důvodů pro udělení azylu uvedených v § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další. Žalobce neuváděl žádné potíže politického charakteru ani žádné jiné potíže se státními orgány své země původu. Nelze proto dospět k závěru, že by byl ve vlasti pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. V řízení dle názoru soudu rovněž nebylo prokázáno, že by žalobce mohl mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti.

Z výpovědí žalobce bylo jednoznačně prokázáno, že z vlasti odjel kvůli práci, a to jak v roce 2004, tak i naposledy v červenci 2010. Na území ČR měl až do roku 2014 z důvodu výkonu práce povolení k pobytu. Ekonomické důvody (žalobcem vyslovená obava z ekonomické nouze a ztráty zázemí v zemi původu), jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), nejsou relevantním

důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (srov. např. rozsudek NSS ze dne 31. 10. 2003, č.j. 4 Azs 23/2003, dostupný na www.nssoud.cz).

Žalobce vyjádřil obavu z povolání do ukrajinské armády, odmítá se zúčastnit bojů z důvodu obavy o život a nesouhlasu s politikou současné ukrajinské vlády ohledně vedení konfliktu a v důsledku toho zhoršené bezpečnostní situace. Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí (strana 5) dostatečně vypořádal se žalobcem uváděnou obavou a neochotou nastoupit do armády. V tomto směru se krajský soud zcela ztotožňuje s argumentací žalovaného uvedenou v napadeném rozhodnutí, ze které plyne, že tato skutečnost nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v jakékoli její podobě. Branná povinnost patří k základním státoobčanským povinnostem, což plyne i z Úmluvy o právním postavení uprchlíků (tzv. Ženevská konvence) z roku 1951, Mezinárodního paktu o občanských a politických právech či Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nejde tedy o jednání státu, v daném případě Ukrajiny, které by bylo možné potencionálně označit za pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Soud odkazuje na judikaturu NSS, který se opakovaně zabýval problematikou odmítání nástupu vojenské služby jakožto azylově relevantního důvodu (žalobce neuvedl, že by vojenskou službu odmítal z důvodu svědomí nebo náboženského vyznání). Lze tak odkázat např. na rozsudek č. j. 5 Azs 4/2004-49 ze dne 29. 3. 2004, v němž se uvádí: *„Odmítání nástupu k výkonu vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím“* nebo na rozsudek č. j. 2 Azs 17/2012-44 ze dne 7. 8. 2012, kde je uvedeno: *„Samotné odmítání vojenské služby odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.“* Uvedené závěry lze vztáhnout i na projednávanou věc.

Nelze přehlédnout, že o mezinárodní ochranu žalobce požádal až poté, co pozbyl oprávnění k pobytu na území ČR a z důvodu uloženého správního vyhoštění mu hrozil nucený návrat na Ukrajinu. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 423/2004 ze dne 20. 10. 2005 a č. j. 2 Azs 137/2005 ze dne 9. 2. 2006 (dostupné na www.nssoud.cz), v nichž se uvádí, že *„...o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.“* V rozsudku NSS č. j. 3 Azs 119/2004 ze dne 13. 1. 2005 je uvedeno: *„Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.“* Soud přisvědčuje učiněnému závěru žalovaného, že jediným důvodem podané žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha žalobce o legalizaci pobytu, kterou však nelze podřadit pod výše uvedené taxativně vymezené důvody pro udělení azylu dle § 12 cit. zákona. Z již ustálené judikatury NSS plyne, že snaha o legalizaci pobytu nemůže být azylově relevantním důvodem (viz např. rozsudek ze

dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69 či ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94). Soudu pak nezbývá než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, jehož institutů mohl žalobce i nadále využívat. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, se soud ztotožňuje.

Za správné a zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné, považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který sice zohledňuje rodinné vazby, ale uplatňuje se toliko vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 zákona o azylu.

Podle § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok, žalobce se ho v průběhu správního řízení ani nedomáhal. Pokud žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace a zdravotního stavu a věku žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za přezkoumatelný.

K udělení azylu z humanitárních důvodů se opakovaně vyjadřoval Nejvyšší správní soud. Lze tak odkázat na jeho rozhodnutí č. j. Azs 8/2004 ze dne 11. 3. 2004, ze kterého vyplývá, že: „Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu“. Soud zhodnotil, že rozhodnutí žalovaného o neudělení humanitárního azylu žalobci je v souladu se zákonem. Ten měl dostatek podkladů a informací i od samotného žalobce, z nichž nebylo možno na případnou důvodnost tohoto postupu usoudit. Soud tak uzavírá, že žalovaný při posouzení

důvodů dle § 14 zákona o azylu nevybočil z mezí stanovených zákonem a jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou.

Následně žalovaný postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v § 14a a § 14b zákona o azylu.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 14b odst. 1 zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Podle § 14b odst. 2 téhož zákona se rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí manžel osoby požívající doplňkové ochrany, svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let, rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu. Podle § 14b odst. 3 zákona o azylu je předpokladem pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželů osoby požívající doplňkové ochrany trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci. Podle § 14b odst. 4 zákona o azylu v případě polygamního manželství, má-li již osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a vypořádal se s nimi při posuzování skutečnosti, zda žalobci hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není, přičemž konstatoval, že žalobce v zemi původu nikdy neměl žádné potíže se státními orgány, ve vlasti proti němu nebylo a není vedeno trestní stíhání. Žalovaný se z pohledu doplňkové ochrany opětovně zabýval všemi žalobcem tvrzenými důvody pro udělení mezinárodní ochrany, uvedl, že v době rozhodování o žádosti žalobce na Ukrajině neprobíhal takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo

možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Případné vycestování žalobce nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR.

Krajský soud na základě zpráv opatřených žalovaným, skutečností známých mu z úřední činnosti v jiných věcech žadatelů o mezinárodní ochranu z Ukrajiny a na podkladě rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z poslední doby (posuzujících aktuální bezpečnostní situaci na Ukrajině), konstatuje, že situaci na Ukrajině nelze vyhodnotit jako ozbrojený konflikt ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Zhoršená bezpečnostní situace přetrvává pouze v Doněcké a Luhanské oblasti, tedy na jihovýchodě země, situace na západě a středu země je klidná (podle informace MZV ČR č.j. 98524/2014-LPTP ze dne 16. 4. 2014). Ze správního spisu a výpovědi žalobce je zřejmé, že žil v Zakarpatské oblasti, tedy v západní části Ukrajiny, kde je situace klidná. Krajský soud konstatuje, že Nejvyšší správní soud k bezpečnostní situaci na Ukrajině uvedl, že *„na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“* (podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2015 č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, či usnesení ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 - 26). Na uvedená rozhodnutí odkazuje Nejvyšší správní soud i ve svých pozdějších rozhodnutích, je tedy zřejmé, že i rozhodovací činnost Nejvyššího správního soudu při hodnocení bezpečnostní situace na Ukrajině aktuálně nedoznala žádných změn. Žalobce žádné individualizované nebezpečí plynoucí pro něho z konfliktu probíhajícího na Ukrajině netvrdil (s výjimkou povolání do armády - k uvedenému viz výše). Soud po zhodnocení výpovědi žalobce, hlavního motivu jeho odchodu z vlasti, důvodů podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a výše citovaných informací, nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů dle 14a odst. 2 zákona o azylu. Pro úplnost soud konstatuje, že žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny dle § 14b zákona o azylu, neboť netvrdil ani nebylo prokázáno, že by některému jeho rodinnému příslušníkovi byla udělena doplňková ochrana ve smyslu tohoto ustanovení. Možnost odkázat na závěry uvedené v rozhodnutí žalovaného (s nimiž se krajský soud ztotožnil), soud dovozuje z ustálené soudní praxe, zejména rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaného pod č. 1350/2007 Sb. NSS, podle kterého: *„je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani časově úsporné zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se souhlasnou poznámkou.“*

Krajský soud uzavírá, že neshledal žalobou vytýkané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno v souladu se zákonem, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem

proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný náklady řízení nepožadoval, ostatně krajský soud ze správního spisu ani nezjistil, že by mu nějaké náklady nad rámec jeho úřední činnosti v souvislosti se soudním řízením vznikly, proto nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové 27. září 2016

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně